

Stavanger Aftenblad

10. aargang.

Udkommer alle hverdage. Koster 1 krone 25 øre fortalet; indenbys 50 øre maaned. Opfigelse man får inden 1 maaned for fortalets slutning. Expedition i Soregaden.

Torsdag 20. september 1902.

Reklamationsprisen er 10 øre pr. forspalte, paa første og anden side 15 øre. — Sendt til Amerika 2 gange ugentlig kroner 15,00 aar. Expedition i Soregaden.

Nr. 233.

Heilands Sparebank.

Expeditionstid 10—12.
Indskudsrente 4 %.
Udlaansrente 5 %.

Brandforsikringselskabet

Yorkshire

(samlede Fonds 22,500,000)
tegner Forsikringer til billige Præmier ved
O. Dykesteen,
Telef. 694. Øvre Holmegade 16.

Diplom Elektro-Ingeniør

Fredrik Jacobsen

træffes i Kleven 22, Kl. 9—1.
Konsulent for ethvertslags elek-
trotekniske og maskinelle anlæg.
Opmaaling af vandfald.
Telefon 857.

Stadigt nyt

Udvalg af alleslags Huer & Hatte
Billigste Priser.

Specialitet: Alleslags
Uniformshuer.
Iste Klases Arbeide.

Bundtmager **R. Rasmussen**
— Østervag. —

Danseskole.

Min Skole i Dans og Plastik be-
gynder Fredag den 26de ds. i Platous
Skoles Gymnastiklokale, hvortil de
Elever, der maatte ønske at frekven-
tere min Skole iaar, ville behøge at
fremmede. Børnene Kl. 4 Efterm.,
Voxne Kl. 8½ Aften. Kontingenten:
Børn Kr. 5.00 pro Persona, Voxne
Kr. 10.00 pr. Par.

Stavanger den 3. Septbr. 1902.
H. T. O. Helliesen.

Praktisk Nyhed!

Skotske (Edinburgs)

Galoger

med solide Taahætter og extra
Hæle, dog til samme Pris som den
ældre Type.

Faaes i Stavanger hos

Jacobsen & Pedersen,

Klædeshandel
ØSTERVAAG 26.

Industri.

Min **Sarkemølle**, hvori tillige
er Rullevalse og Vedskjæreri, samt
mit **Garveri** med Tilbehold er tilleie.
Møllen kan let indredes for anden
industriell Bedrift.

Martin M. Nygaard,
Sandnæs.

Forsikrings-Aktiebolaget
SKANDIA, Stockholm,
tegner **Livs- og Brandforsikrin-**
ger ved

C. Houge Thiis.

Strandens Vedskjæreri

er atter sat i Virksomhed og anbefa-
ler sig med **prima Ved.** Sed-
vanlige Priser. — Telefon Nr. 558.

Th. Jørgensen.

Aktieselskabet Stavanger Cementvarefabrik

— Disponent: **Ingeniør Sven Oftedal** —

— Fabrikformand: **Murmester T. Torgersen** —

anbefaler sig til udførelse af alt arbejde i vore forskellige brancher.

Billig beregning.

Solldt, smukt arbejde. — Forlang overslag, tegninger, anbud.

Obs. Nybygning og Reparationsarbeide.

J. Øvregaard.

Rammelister i stort Udvalg,
Malervare-Farvehandel.
Pap og Tapeter.
J. Øvregaards
Malerforretning.

Norddeutscher Lloyd, Bremen,

udsteder Passager-Billetter over **Kontinentet** eller **England** til **Nordame-**
rika samt Billetter for alle Klasser til **Sydamerika, Vestindien, Afrika,**
Madagascar, Østasien og Australien ved

Fred. Wattne,
Stavanger.

Spred det ud —

Jeg vil raabe det ud til hver bankende sjæl,
Der fandt lykken en lunefuld stund,
Jeg vil raabe det ud til jer alle ikveld:
Lad os aabne for hjerte og mund!

Hver en straale af lys, som Vorherre os gav:
Spred det ud, hvor du kan, spred det ud!
At de tusende blomster kan spire deraf
Og om kjærligheds fold bære bud.

Lad det lysne om land, lad det rødme om kind,
Lad det gro over hele vor jord,
Lad det falde som regn over tørrede sind:
Her er hjælp til hver liden og stor!

Kom du fattige sjæl, der har hytten til vraa
Og som lider, skjont ingen det ved:
Her er hjælp — jeg fik mer af Vorherre end saa —
Og af hjertet jeg vil dele med.

Kom du sørgende barn, der har mistet dit hjem,
Loft dit hoved og græd ei saa saart:
Tag min haand, tag min haand — jeg skal lede dig frem,
Selv om tabet var aldrig saa haardt.

Kom du mor eller far, som af kummer er brudt
For dit barn, som fordærvelsen tog,
Lad os lede med haab efter datter og gut,
Thi Vorherre da aldrig bedrog.

Kom du sørgende enke, din kval er vel haard,
Græd den ud med dig selv og din Gud,
Men din kummer og gru for det kommende aar
Læg den af — send mig bud, send mig bud.

Kom fortvilede sjæl, der for livet har stridt
Og vil synke tilbunds i din nød,
Af mit fuldeste hjerte, der mindre har lidt,
Vil jeg gi af min fryd og mit brød.

Jeg har faa't det jo selv som en gave fra Gud
Hvert et glimt af min lykke og glans,
Jeg vil sprede det ud — send kun bud, send kun bud,
Det er hans, er ei mit, det er hans.

Lad det spire i sind, lad det grønnes om hjem:
Jeg har mer, end jeg selv trænger til, —
Jeg vil lindre din nød, kom kun frem, kom kun frem,
Jeg vil hjelpe saa glad, om du vil. —

Oscar Riis.

2 numer udkommer idag af „Stavanger Aften- blad“, nr. 233 og 234.

Reisebreve.

Stavanger i august.

Det internationale krigs- og fredsmuseum i Luzern.

Naar man fra den lille damper, som krydser paa Vierwaldstattersee, siger iland i Luzern og vil gaa til jernbanestationen, passerer man paa veien det internationale museum for krig og fred. Det blev aabnet tidlig i sommer.

Man vil endnu huske beretningerne om den pompøse aabningsfest, hvor bærerne af alle de største navne, der er knyttede til fredsagen, var tilstede, og hvor fredsveleranden Frédéric Passy holdt indvielsesfesten.

Fredsmaecenaten, den afbode russiske statsraad Bloch, har ikke uden bestemt hensigt valgt denne plads for sit museum. Tusinder og altes tusinder af reisende fra al verdens lande vil aarlig passere hans freds museum paa denne Europas største turistvei. Folk med god tid, folk med spændt nysgjerrighed og aabne sanser. Blant disse vil de arbejdende fredsvenner gjøre profetyler.

En saadan tilfældig reisende, der kunde ofte et par timer paa museet, var jeg.

Et museum for krig og fred, oprettet med den hensigt at virke for fredsagen — i og for sig en original idé! Faktisk er museet et museum for krig, der skal virke for fred.

Men den, som gik ind i museet uden at kende dets navn og hensigt, vilde lettelig kunne gaa ud igjen uden andet resultat end det, et besøg f. ex. i Berlins Zeughaus giver.

Man betaler 1 fr. i entré — det synes jeg nu er lidt rart for et saadant agitationsmuseum. Og gennem et tælleapparat træder man først ind i den store vaabenhal. Denne hal indlæger omtrent halvdelen af hele udstillingsbygningen og er, som navnet siger, en udstillingsplads for alle slags vaaben.

Mordvædder vilde vel visse stridbare norske fredsvenner talde det.

Kanoner og haandvaaben fra de ældste former — buer og spyger — og ned til de moderneste hurtigskydende magasingeværer. Alle de udstillede gjenstande forsynede med oplysende paakrifter.

Samlingen er meget fuldstændig og er overkuelig anordnet. Foruden vaabnene selv er der modeller, som viser geværtyglers gennemtrængelsesveie, samlinger af benyttede stiver, som viser udviklingen af geværernes træffikter, ammunitionsprover, grafiske fremstillinger af kuglebaner osv. Paa den ene store vægflade er der en grafisk fremstilling af kuglebanen for de største moderne Kruppiske kanoner. Man faar se, hvorledes projektilen beskriver en bane, hvis største højde ligger høit over Mont Blanc's top. Denne del af museet er absolut den mest interessante. Men man maatte have en fredsagitator til forer, om man

i dette teknisk-historiske museum skulde paavirkes for fredsagen.

Fra den ene store hal fører en trap op til et langt galleri, som gennemløber den anden halvdel af udstillingsbygningen langs midten. Paa hver side af dette galleri er der 8 diorama'er. Alle sammen slagbilleder, fra den tyrtkist-russiske, fra den tyrtkist-russiske, den græsk-tyrtkiste og fra boerkrigen. Overken bedre eller daarlige, end diorama'er pleier at være. Ikke blotigere end de slagmalier, man pleier at se rundt i Europas gallerier.

Jeg blir bestandig flau, naar jeg er i et diorama. Men her blev jeg det dobbelt. Jeg kom til at tænke paa de amerikanske afholdstaler, som til sine foredrag engagerer en bygtig drukkenbolt, der har at mode passelig beruset til mødet for at virke som afstrækkende eksempel.

Naar man i denne afdeling af „Internationalt museum for krig og fred“ som forgrund for et almindeligt slagmaleri udstopper en menneskelig figur — og det til og med stet — og anbringer denne paa maven under en væltet lavet, saa virker det for grovt. Et visent lidet juletræ og stene af pap paa et flælegulv bestrøet med sand — man maa være under virkningen af aabningshøitidelighedens festrus for ikke at finde dette latterligt.

Gjennem 4 sale langs udstillingsbygningens ene side passerer man 1) Urtiden og Grækenland, 2) Rom, 3) Middelalderen og 4) 30-aars og 7-aars krigene. Ved karter og billeder paa væggene faar man her et indgaaende kursus i krigsvidenskab. Man skal være overmaade breven i krigshistorien for at have udbytte af de svære detaljerede slagplaner.

Den anden store væg er viet freden. Det skal vel være udstillingens clou. Men paa den store noagne væg hanger — rari nantes in gurgite vasto — en del statistiske tabeller, nogle fotografier og en del lovastryk — i glas og ramme. Den trykte katalog angiver, at paa denne væg er der plads for den statsøkonomiske afdeling. Det er tabellerne og de grafiske plancher. Endvidere for folkeret og fred. Det er et afsnit af Genferkonventionen i glas og ramme og fotografier af Bertha von Suttner, statsraad Bloch, Frédéric Passy, Henri Dunant o. fl. Og endelig for militær strafferet — det

Haagenwif.

Et vestlandsk herresædes historie.

Oberst Christopher von Krogh.

Der er noget, lignende et dunfelt eventyr, en halvsunget vise, som knytter sig til det belligte lille sted berinde, nedfænklet mellem fjeldene og flogen — for naalefog — til alle sider.

Den grønne flibe, som saavidt faar smuge sig ned til fjoen med et lidet strandstykke, er halvt dækket af løvskog, gamle og svære træer, asp og eg. Op fra stranden strækker sig en allé, der ikke eier sin lige paa vestlandet. Dens stammer er korte, men saa tykke, at en mand kun halvt kan faa dem. Oppe ved alléens udløb, staar det gamle, gamle hus, smilende hvidt og værdigt med smaa ruder bag havens to store takstrær. Havde de to tunnet tale, vilde de fortælle om mange rare ting, som er kommet op gennem alleen, og om mangen lystig historie inde i stuerne.

De er ikke mere, som boede og byggede der. Men de lange saler, med flægtens vaabenmerke, og portrætter — oljemalerier — af flægtens ælfste har hængt paa væggene lige til for et par aar siden. Der gaar historier om, at det lige til den tid spogte i stuerne. Min lærer, som var en sanddru og kristeligmand, fortalte mig for saa aar siden, medens han saa mig dybt og alvorligt i øinene, at han havde ligget

3 store montre paa gulvet var enkelte af de nævnte perioders hovedslag fremstillet i minutiøs udførte relieffplaner. Da jeg besøgte museet, var netop en videnskabsmand og en malerfoend i færd med at aflægge paa kartet tropperne i den afgjorende situation i slaget ved Rügen. For en krigshistoriker særdeles interessant. Men en tilfældig museumsbesøgende vilde sikkerlig som jeg note sig med at betragte enkelte morsomme litografier af romerske tungtbevæbnede, kampe mellem korsfarere og saracener, det kendte billed af Gustaf Adolf i slaget ved Rügen eller en radering efter Mengels billede af Frederik den store.

Fra disse sale kommer man ud i en stor tværbal med bygningens anden ende.

Den ene store væg er optaget af karter og illustrationer til Napoleonskrigene, krigen i 1870—71, den russisk-tyrtkiste krig i 77—78 og boerkrigen. Sigeform ved de tidligere omtalte udstillingsale delvis kjedelige store detaljefarier, delvis reprobuktion af vel kjendte billeder.

Den anden store væg er viet freden. Det skal vel være udstillingens clou.

Men paa den store noagne væg hanger — rari nantes in gurgite vasto — en del statistiske tabeller, nogle fotografier og en del lovastryk — i glas og ramme. Den trykte katalog angiver, at paa denne væg er der plads for den statsøkonomiske afdeling. Det er tabellerne og de grafiske plancher. Endvidere for folkeret og fred. Det er et afsnit af Genferkonventionen i glas og ramme og fotografier af Bertha von Suttner, statsraad Bloch, Frédéric Passy, Henri Dunant o. fl. Og endelig for militær strafferet — det

der en nat, men kunde ikke faa fred. Dorene sprang op. Han gik ind i bebtelstuen. Der var unaturlig lyst, det klirrede i salerne paa væggen, og de gamle billeder rørte sig. Der var lille udenfor, som der næsten altid er i badstuet mellem fjeldene og flogen.

Nu er alt, som horte flægten til, flyttet ind i et nyt hus, bygget af Jørg Magnus, som paa morsiden nedstammer fra familien Krogh.

Aaret 1724 steg der iland i Haagenwif en mand i rød uniform, med gevær og jagthund. Han kjøbte uden videre hele stedet og satte sig tiltro. Han havde høert slegt eller venner paa vestlandet, og folk maatte, som venteligt var, blive en smule forundrede over dette fremmede menneske, der, som det fortæller, havde saa mange underlige vaner og manerer. Han fikbros som et haardt og utilgjængeligt, ualmindelig gjerrigt menneske, der ikke havde ro nat eller dag. Det var oberst Christopher von Krogh. Om ham fortæller historien, at han var født 1685. Allerede tidlig gjorde han sig bemærket ved en dumbriffig optræden ved farefulde leiligheder og kom tidlig til at beklæde flere høiere militære embeder. Under krigen mod Karl XII samlede han paa dansk side frivillige omkring sig og gjorde det ene dristige indfald i Sverige efter det andet. „Seiren søgte ham“, heber det, og han blev det svenske grensefolk en sand plage. Engang gif dog hans forvoventhed for vibt; han trængte langt ind i Sverige og blev af en svensk afdeling afflaaret resten. Der blev en blodig kamp, som endte med, at svenskerne, der var mange gange

er et 1/2 dusin lovsstyr. Der hang nogle visne lauberkranse iglen fra aabningsfesten. De fremhævede kun det magre indtryk, fredsvæggen gjorde i forholds til de tærbefatte frigsvæge.

Gjennem 4 sale, der omhandlede 1) En festnings historie 2) Virkning af vaaben og sanitet 3) Armeorganisation og fugehjelp og 4) Marine — alt i till med de tidligere omtalte sale — som man tilbage til den store vaabenhal.

Et fiberum til denne hal var indrettet til forelæsninger og fremvisning af kinematografbilleder.

Ude i et lille haveauleg var konstrueret nogle prøver paa stanser, brobygning og bitoualkgitter.

Naar undtages fredsvæggen, virkede det hele som et museum, der godt kunde tænkes knyttet til en militær undervisningsanstalt. Interessant nok, dersom man gik ind som fagmand.

Men det publikum af turister, som grunderen af det internationale museum for krig og fred har taget sigte paa, er jeg ræd for vil finde museet kjedeligt. Og hvad henigten angaar — man merkt altså die absicht und wird doch verstimmt.

S. Segelcke.

† Sofie Barelins.

Et telegram til „Aftenbladet“ meddelte igaar, at paany er en af dem vandrede bort, som har været med at bane veien for norsk skuespilkunst. I over 50 aar varte hendes trofaste og dygtige arbejde i scenens tjeneste, og et ydre bevis for den anseelse, hun vandt, er medaljen pro literis et artibus, som kongen for et halvt snee aar siden skænkede hende. Fru Barelins debut foregik i 1852 paa det norske teater i Kristiania. I 1855 gik hun over til Kristiania teater hvor hun med en fortjænt berømmelse i 1870 virkede, indtil Nationalteatret aabned, og hun var ogsaa her en tid med, men fuggdom tvang hende til at trække sig tilbage, og igaar paa sin 75 aars fødselsdag boede hun. Fru Barelins vil mindes end en af den norske skuespilkunst mest fremragende repræsentanter.

Uf biskop Sævihs bog „Mod Strommen“, der udkom for 14 dage siden, er allerede 2det oplag lagt under pressen.

overlegne i styrke, tog obersten og hans frivillige tilfange. Obersten blev dømt til døden, og Karl XII proklamerede selv dommen for ham — han lyfede dog at se dette menneske, for han boede. Men obersten lod sig ikke bevæge: Han strog sig knæende med natten langs gelederne og gav kongen et svar, som gjorde denne saa forbausket, at det heber, han ikke „turde“ lade obersten skyde, men raabte i raseri: „Saa reis til Norge med dig, din blodhund!“ Saa fik Krogh vandre tilbage over grænsen, og træt af strabadjerne, som han var, søgte han et roligt sted paa vesterlandet og saarede Haagenvil. Som en halvt fredløs strog han omkring i alle kroge, dels paa grund af sin gjerrighed, dels paa grund af sit urolige temperament. Han kjøbte jagtstrikker, lagefixier og kirker og havde i det hele taget sine fingre optaget, hvad der kunde bringe ham fornøielse eller gevinst, rundt om i hele Nysyffe.

De største indtægter fik han fra lagexisteret i Drie og af Noldals kirke. I kirken fandtes paa den tid en mængde selskaber, som han transporterede til Haagenvil, hvorefter han gav kirken tilbage til menigheden. Ludvig Daas skrivelser om „Kroghen“ og Noldals kirke fælgende i sine „Norske bygdesagn“, (og hvad han herom skriver, er ikke sogn, men sandhed, der kan kontrolleres gjennem dokumenter, som endnu findes):

„Kirken store ty for hellighed indbragte den mange penge; thi pilgrimmene ydede den naturligvis gaver. Da Noldals kirke, ligesom Norges øvrige kirker, blev folgt af Frederik IV, som den til at bringe sin hober en rigeligere indtægt end mangen hovedkirke i frugtbare byg-

Hjemmestel.

To kogebøger.

En ældre dame, jeg kender, siger bestandig, naar der er tale om madlavning: „Na, det er saamen ingen kunst at lave god mad, naar en bare har nok at lave af“. Naturligvis er ubegrænsede mængder af fiske, smør, eg og alt det som godt er, en væsentlig betingelse for god og nærende kost, men en ligesaa vigtig faktor er det at ha en raadgiver, som kan gi paalidelig opskrift paa de retter, vi kender, kan gi os anvisning paa nye vænede maaltilber og ikke mindst lære os at benytte det, vi har af levinger, til et velsmagende maaltilber, det ogsaa.

Jeg har to kogebøger liggende for mig til anmeldelse: Fru Z. Knoph: Nye kogebog for husmodre. Vejledning for tilberedelse af 430 billige daglige retter samt bagning, syltning m. v. Pris kr. 1.50. Dernæst: Kogebog II ved Henriette Schönberg-Erken, pris kr. 2.25.

Der er mange, som, naar de aabner fru Knophs kogebog, vil udbryde: „Nei, denne sfter jeg, den er af den gode gamle fort, her kan en da raad sig selv lidt uden alle disse grammer og decilliter“. Fru Knoph forudsætter, at vi ved, hvordan almindelig mad laves, og har et vist begreb om, hvorledes den skal smage. Derfor siger hun, hvor en moderne kogekunstnerinde angir maal og vægt, for eksempel: „Lidt smør, mel og mest vispes sammen“ eller: „Saa meget hvedemel, at roren er passe tyk“. Men har man først noget kjen paa madlavning, er den en indholdsrig „vejledning“, og retterne er lavet billige. Jeg har prøvet nogle kageopskrifter, som jeg ikke kjendte fra før, og de var gode. Prisen er ogsaa overkommelig, kr. 1.50.

Fru Schönberg-Erken hører til autoriteterne paa kogekunstens omraade. Hendes „Kogebog for skole og hjem“ er en af de mest nybede kogebøger; denne „Kogebog II“ er som et udfyldende til-læg til den første. Fru Erken gaar her udenfor de almindelige retter, og alligevel ikke paa mer kunstferdige baner, end at vi alle godt følger med. Det er selvsagt at læse en kogebog saa gaa, fortællert og grundig, og med et saa personligt præg, som om fru Erken selv stod hos og viste os, hvad og hvorledes. Derfor virker bogens næsten som morsstabslæsning, al denne delige mad i sin læse anretning, saa levligt at lave — det er, som kjøletet faar ny tiltræning.

Kogebogen filer mod det maal, at

Maler- og Tapetserarbejde udføres af O. Hansen og J. Jaatten, Nymansgaden 92.

enhver husmor bør være saa dygtig og selvstændig som muligt. Foruden selskabsmiddage, kolbe og varme frokostretter, kvæbrikke og finere drille bringer bogen en mængde opskrifter, hvorledes der kan gøres meget ud af lidt, eller hvorledes det samme kan serveres paa anden maade, saaledes for eksempel 10 opskrifter paa poteter og anvendelse af potetselevninger, 12 opskrifter paa forskellige retter af æbler, 12 appetitopskrifter osv. Kogebogen er ordnet i 24 demonstrationer, det vil sige grupper til undervisning paa skolekøkkener, og som stotte for en lærerinde maa den være prægtig. Fru Erken eier nemlig en smittende evne til at begejstre for kogekunsten, der er lyst og liv over hendes opskrifter, og ofte ender de med en lille liden moralprælen om at være nøisom, kobe kontant eller ikke at stole.

Jeg maa saa lov at gjenta slutningsordene: „Vær paapasselig og nøisom i det smaa uden at tro, at det er smaa- lighed at være det. Udnyt alt, selv det mindste; mangen god ret kan laves, bare der er dygtighed, omsænk og orden til stede. Den tredje og vigtige egenkab, „godt humor“, vil saa følge af sig selv“.

A. O.

Præsident Roosevelt holdt foreleiden søndag monstring over et kavaleriregiment paa den fra borgerkrigen kjendte slagmark ved Chickamauga. Efter monstringen satte præsidenten sig i spidsen for regimentet og gav sin høst af sporerne. Afsted gik det i julende galop. Fem soldater faldt af hesten, og et snee eller flere misfede fine hatte. Ambulansen i enden af solonnen havde nok med at plukke op de faldne, som erklærede, at de kunne skjøne, det var chefen for „the rough riders“ paa Cuba, som red i spidsen. Efter ridet holdt præsidenten en liden tale til soldaterne. Han sagde, han var stolt af dem som repræsentanter for den amerikanske hær, og at han havde frydet sig ved at ride sammen med dem. Soldaterne begyndte først at le, saa at klappe, til sidst udbrode de i ordende hurraer for den uvoerne rytterpræsident.

Flyndrefiske.

Et proprietær J. Hjorth, Dgne, har indkjøbt en mindre dampbaad og trawl for fiske af flyndre. Et Hjorth har under et ophold i Danmark sat sig ind i den der brugte metode for flyndrefiske. I Dgnebugten og Lundeveien (Egerøen) er ret betydelige mængder flyndre, melber „Aftenbladet“s korrespondent i Egersund.

levede kummerligt med alle sine penge. Men sognet havde respekt for ham, og naar obersten, om hvem de utrolige krigshistorier fortælles, kom i sin uniform til kirke om søndagen, var der ingen som hvilede „Gamle Kroghen“. De tog til hatten og gav god plads.

Paa Stigelfstrand — en gaard i samme sogn — boede den danske stattsfogd, Gonthjeb had. Da det led henimod sytten hundred og femtiarene, blev stattsfogden kneben. Han havde nok alle sine papirer i orden og kunde ikke give noget ordentligt regnskab. Ved at gjen-nemgaa stattsbogerne fandt man, at oberst von Krogh ikke havde betalt sit smør, og det hele endte med, at obersten maatte betale hele fogdens underballe — omkring 1500 rigsdaler. Det gik den saare gjerrige mand saa til hjertet, at han — flyktende for de penge, han havde mistet — blev syg og døde den 18. januar 1752, strax efterat han var udnævnt til chef for andet vesterlehnste inf. regiment.

„Gamle Kroghen“ havde en broder, som ogsaa stiftede her til landet. Han for indbiger frem og opnaaede bedre resultater. Det var general Georg Frederich von Krogh, som var udnævnt til hvidridder og blev bisat i Trondhjems Domkirke 13. marts 1768. Begge var de sønner af oberst Georg Frederich von Krogh, som var frivillig i kiseren af Ryklænds tjeneste under kruskrigen af Pfalz.

„Kroghen“ avlede sønner og døtre paa Haagenvil. De fik en yderst tarvelig og haardfor opdrægtelse. Den ælste af dem var generalmajor Soren de Fine von Krogh. Han boede paa Haagenvil 11. februar 1795. Han har plantet de fleste af træerne i allden og anlagt haven.

Bekjendtgjørelser.

Dr. O. N. Heidenreich & Dr. Chr. Budde kemisk-analytisk og gjærphysiologisk laboratorium Dronningensd. 13, Krania. Telefon 1941. Alle Slags Analyser udføres hurtigt.

Stotoi-Auktion i Totallokalet.

Mandag 22de Septbr. Kl. 8 afholdes Auktion over et stort Parti Stotler og Sto for Damer, Herrer, Piger, Gutter og Born. Godt Udvalg ogsaa i Giltsto.

Stavanger 18de September 1902. For O. Chr. Olsen: Stredvaag.

Der er Anledning at tage Skoene i Dienstyn og passe efter Kl. 2 Efterm.

Auktion.

Lørdag den 25de September forst. Kl. 10 Form. bliver, efter Vedkommendes Forlangende, Auktion afholdt paa Kristiansfjans Bataljons Depot paa Malbe over saarede Bekkebygningsgenstande, Tælbude og Sævedpuber samt et stort Parti Hænder, Madtopper og Tællertener. Gaalands Lensmandsbefilling den 16. September 1902. S. Sanbe.

Konkursauktion.

Lørdag den 25. oktober forst. Kl. 11 form. bliver efter forlangende af overretsforer Grimsgaard som bestyrer i bager N. Haugens konkursbo 3die gangs auktion afholdt i og over boets vaaningshus, br.-nr. 1193, matr.-nr. 69 med grund og bagerbygning ved Pedersegaden.

Efter retorensens begjæring bemærkes, at eiendommen egner sig fortrinlig til handel og bageri samt at et antagelig bud vil blive approberet. Stavanger auktionsforvalterkontor 15. septbr. 1902. Tranaas.

Theatret.

Søndag den 21. Septbr. 1902 Kl. 5 Populær Forestilling til billige Priser.

En Sangerfest, Lystspil i 3 Akter af Moser. Sangs synges af Hr. Fritz Stannis. Billetpris: 75-50-30 Øre erholdes i Theatrets Billetkontor fra Kl. 12-2 og fra Kl. 4.

Søndag Aften Kl. 8: „Jeppe paa Bjerg“, Komædie i 5 Akter af Ludvig Holberg. Livs-Elixiren, Operette af Charles Kjerulf. Billetter Lørdag i Hr. Floors Boghandel, Søndag fra Kl. 12-2 og fra Kl. 6 i Theatrets Billetkontor.

Under hans levetid stod Haagenvil rigtig i flor og velstand.

En datter af „Kroghen“ giftede sig med en tykt kaptajn — von Saltern hed han. Han boede ogsaa paa Haagenvil, men gjorde ikke stort andet end drat. Han holdt sig paa et kammer i hovedbygningen, som den dag idag kaldes „Salterammeret“. Der laa han ved siden af sit vinanker den hele dag. Blandt de mange historier, som gaar om ham berinde, fortællendes, at naar han var bleven rigtig fuld — naar det led ud paa eftermiddagen — og han ikke kunde faa proppen i ankeret igjen, laa han paa gulvet og viftede med den og raabte „giv agt“, saa det høretes over halve Haagenvil. Andre gange kunde han trykke under sengen istedetfor opi den, og da kunde han formedelt sin forlig-hed ikke komme frem igjen og maatte ligge der og strige, til folk kom og tral ham frem.

En anden af „Kroghens“ sønner arvede faberens vind. Det var oberst-lojtnant Bernhard Wilhelm von Krogh. Han kjøbte sig gaard paa Sandeb, men var lidet hjemme. Var han ikke i krig, saa var han med bosjen i mar og klog.

I rapporten fra den tid stiftedes han som en ufædvanlig tapper krigs. Han var en forlig, tre alen og fire tommer høi mand, der havde trænet sit legeme til en enorm spændstighed. En søndag, han skulde til kirke paa Sandeb og var i god viger, ønskede han ikke at gaa over broen, som forte over en omkring 30 fod bred elv, men tog en stang, sprang til, satte den midt i elven, og vippede sig over.

Engang var han i Kjøbenhavn paa et bal, hvor ogsaa den kongelige familie

Alle Hermetikarbejdersker

anmodes om at møde Søndag Kl. 3 Em. i „Folkets Hus“. Fru Gjøstein holder Foredrag om Organisation, og Spørgsmaal om Dannelse af Forening vil blive diskutert. Specielt anmodes alle Rensekvinder om at afgive møde.

Styret for „De samvirkende Fagf.“

Stavanger Skytterlag.

Skydning paa Lagets Bane (Risika) forst. Søndag. Afgang fra Østervaaagskaalen Kl. 8 1/2, præcis. Returnerer Middag. Gratisskydning. Bestyrelsen.

Stavanger Løsarbejderes Forening har Møde paa Imslandssalen Søndag den 21. ds. Kl. 8.

Magnus Barfot.

Gratisskydning hver Søndag. Nye Medlemmer har fri Kontingent for iaar, samt erholder 30 Skud gratis. Styret.

Høstfest

i yngre Afholdelseforening, Nygaden, Søndag Aften — 2 1/2 — Kl. 7. Taler af Lærer Sørvaag, Emislererne Olsen, Embeland og Fagerung. Sang og Musit. Sæverning. Alle velkomne. Entré 30 Dre.

Pitchpine Planker.

Ca. 5000 Kubikfod 3, 4 og 5 Tommer Planker, særlig passende til Brygger, Gulv i Stalde etc., billig tilsalgs. Wittus Først & Co., (H.O.) Arendal.

Raven Hansens Blomsterbinderi er i Odsarsgd. 6 ved nye Malbevei.

Skibsverft.

Da vi nu har kjøbt det gamle Sandvigens Skibsverft, beliggende lige ved vort Verksted, og engageret en dygtig Skibsbygmester, saa er vi istand til at udføre og saa alle Slags Skibsreparationer og Nybygning i Træ.

Udmerket Havn, Kai og Oplagsplads samt 40 Tons Svingkran.

Rosenbergs mekaniske Verksted. Telegramadresse: Verkstedet.

var tilfede. Der blev han forefæst i en af prinseserne, og det endte med, at han fik kyse hende. Dette blev imidlertid bemærket og meldt kongen. Det var selvfølgelig en erkekræftelse mod hoffet, som havde døben tilfølgende i de dage. Saa blev da denne von Krogh dømt til at kæmpe mod kongens segtemester.

Denne ansaa alle for noget ligesaa giftigt som henrettelse, da segtemesteren alene fik signal, naar der skulde gaaes paa. Men i det øieblik segtemesteren rettede vaaben, kastede oberstlojtnanten sig høit over hans hobe og fik sin sabel boret ned mellem hans skuldre. Sagnet vil vide, at von Krogh havde staaet i forbindelse med en ventingstid del af hoffet, som havde sørget for, at han fik signal samtidig med segtemesteren. Imidlertid blev han vist udenom Danmarks grænser.

Nu var solen gaaet ned over „Gamle Kroghen“s efterkommere i Haagenvil. Stedet blev ikke i deres besiddelse længer end til solnesønnen, kaptajn Frederich Støffert von Krogh, født 1762, død 1836. En af hans døtre blev gift med Skibsbygmester Johannes Magnus, som i Haagenvil anlagde et vidt bekjendt skibsbyggeri, hvorefter bl. a. mange af denne bys flotteste skuder skrives sig. Hans sønnesøn — komponisten Georg Waahngshon Magnus — bodde paa gaarden til for kort tid siden, da han folgte og flyttede til Kjøbenhavn. Den eldes nu af urmager Bendig Hansen, Stavanger.

Men imidlertid havde der herfæst et andet liv i suerne. Berstfolkene var fremmede ind. Hvad var det for noget rart, disse fremmede folk havde skrevet sammen? „Pst med og kniv, saa skal vi saa det vel det gamle strammek!“ Og saa stængedes først de delige jagtpartier paa

Byg. Byg.

Pr. Dpsk. „Hektor“ hident om nogle Dage atter et Parti Byg, der anbefales i større og mindre.

Stavanger 1902.

R. A. Jdsøe.

V. C. Fabian,

Sadelmager, Tapetserer & Dekorator (tidligere Dekorator hos Hr. Thorstein Bryne)

udfører dekorativ Ophængning og Drapering af Gardiner og Portiører fra 50 Øre til Kr. 1.50 samt alt øvrigt til Faget henhørende.

Obs. Ordres modtages kun paa min Bopæl, Vaalands Fabriker, eller ved Telefon Nr. 3 (Vaalands Fabriker).

Alleslags Musikinstrumenter stemmes og repareres.

J. Schwarz, Kongsgaden 24. Telefon 258.

Klipfisk.

Ny islandsk Fisk ankommen.

Endre Berner.

S. R.

Kaproningen foregaar Søndag Middag Kl. 12. Start fra „Nøk“, rundt Majoren tilbage til Startpladsen. Bestyrelsen.

Segelckes Malerier

(ophængt i Kunstforeningen) sælges ved Henvendelse til Overretssagf. Daas.

For

Syltetiden

anbefales

Kaseroller, Kobber, fortinnet Staal og emaljerede samt emaljerede Gryder, Bærpresser og Tragtter hos

Berg & Co.

Nye Fiskekørv.

væggene i storfuen. Endel brudstykker af dem ligger iglen inde paa „Salterammeret“ og vidner i alt sit stov og sin æbe om, hvad „storfuen“ var i de gode tider.

— Nu er det hele en saga blot.

De fremmede folk er baaene fra Haagenvil og ind paa Vitebals gamle kirkegaard. Der har de hver sit befædne hvilested, som ingen kender. Et par kors ligger slængte paa kirkegaarden — ingen ved, hvor de skal faa. Paa det at intet maa hindre tiden, der stert og stobig i sin skiftende ubstetter alle ting — for eller senere, alt efter fortjeneste.

Men Haagenvil ligger der og smiler den forbitrende imøde med sin gamle værdighed, med sin alls, med sine evigtværende talstræer foran den smilende hvide, gamle bygning med de mange smaa rider.

— Jeg stod for ikke længe siden en sen kveld øverst i allden. Der var stille oppe i suerne og mørkt. Der hængte ingen fabler og geværer mere. Det svære grønne træ fiddet ligesom paa hug og skjuler i sit skjød en næsten to hundrede aar gammel havehytte. Nedover allden skinner maanen paa muld og græs. De gamle kvistede træer staa i rækker, ligesom med neven i sommerne, og trobler ensomheden. Men oppe fra skogholderne høres en fagle sus af nattevinden, og af og til gaar der ned i dalen som en frynsning gennem de høie egetræs blade. Forresten alt stille. — Alt stod ligesom fultende: De plantede os og stelte os i saa mange aar, at de bog skulde gaaet herfra allesammen!

B. K.